

Ahikar Tuanbia

THEIHTERNAK

Ahikar tuanbia ah minung ruahnak le fimnak hrampi hlun bik pakhat kan ngei. A huham cu Koran le Biakam Hlun le Biakam Thar telh in mi tampi tuanbia chungin hmuh khawh a si.

Germany ram Treves khua ah hmuhmi mosaic nih vawleicung mifim hna lakah Ahikar sining a langhter. A rong aa dawhmi tuanbia cu hihi a si.

Hi tuanbia nithla cu biatak tein ceihhmainak a um. Mifim hna nih a donghnak ah kum zabu pakhatnak kong ah an chiah i, Elephantine rawhnak hmun ah 500 B. C. Aramaic papyrus ah a hramthawk tuanbia a langh tikah an palhnak a langhter.

Tuanbia cu tuanbia a si lo i tuanbia a si lo ti cu a fiang ko. A ngaingai ti ahcun reltu nih The Arabian Nights cahmai chapmi ah a hngalh khawh. Fim ngaiin tialmi a si, cun tuahsernak, hlennak le luatnak tlawmte in a khatmi tuanbia nih a donghnak tiang lungthin a lak. Khuaruah khawhnak zalonnak cu cañialtu nih a ngeihmi thil sunglawi bik a si.

Catialnak cu tthen li ah aa then: (1) Tuanbia; (2) Cawnpiaknak (Phungthlukbia hna i khuaruahhar a simi); (3) Izipt lei khualtlawnnak; (4) Aa lonak asiloah Tahchunhnak (Ahikar nih a palhmi a farnu fimcawnnak a dihtermi).

DAL 1

Assiria ram i Grand Vizier Ahikar nih nupi 60 a ngei nain fapa ngeih lo ding in aa tinhmi a si. Cucaah a farnu cu a cawm. Changreu le ti nakin fimnak le hngalhnak in a khat deuh.

1 Mifim Haiqâr, Siangpahrang Sennakherib Vizier le Mifim Haiqâr farnu fapa Nadan kong.

2 Assiria le Nineveh Siangpahrang Sarhadum fapa Siangpahrang Sennakherib chan ah khan Haiqâr timi mifim pakhat a um i amah cu Siangpahrang Sennakherib i Vizier a si.

3 Amah cu rumnak, rumnak le thilri tampi a ngei, cun a thiam, a fim, mifim, hngalhnak, ruahnak le uknak ah a thiam, cun nu sawmruk a thit hna i anmah pakhat cio caah innpi pakhat cio a sakpiak hna.

4 Sihmanhsehlaw cu vialte he cun ahohmanh sin in fa a ngei lo. hi nu hna lakah, a rocotu a si khomi.

5 Cun cu ruangah cun a ngaih a chia ngaingai i nikhat cu arfi zohthiam hna le mifim hna le khuachia thiam hna kha a pumh hna i a sining le a fa ngeih lonak kong kha a chimh hna.

6 Cun annih nih, 'Va kal law pathian hna sinah raithawinak tuah law fapa pakhat an in pek khawh nakhnga va nawl hna,' tiah an ti.

7 An chimh bang khan a tuah i siasal hna sinah raithawinak a pekchanh hna i a nawl hna i a nawl hna i a nawl hna.

8 Annih nih bia pakhat hmanh an let lo. Ngaihchia le ngaihchia ngai in a kal i a lung a fahnak he a kal.

9 Cun a ra kir i Cungnung Bik Pathian kha a nawl i a zumh i a lung in a alh i, 'Maw Cungnung Bik Pathian, Maw Van le vawlei Sertu, Maw sermi thil vialte Sertu!

10 Ka thih tikah a sinah a um khawh nakhnga, ka mit a ka phih khawh nakhnga le a ka vui khawh nakhnga, amah nih a ka hnemh khawh nakhnga ngakchia pa pakhat ka pe tiah kan nawl.'

11 A sinah aw pakhat a hung thang i, 'Nangmah nih cun milem kha naa bochan hna i raithawinak kha na pekchanh hna caah na nunchung vialte fa ngei loin na um lai,' tiah a ti.

12 Sihmanhsehlaw na farnu fapa Nadan kha lak law na fa ah ser law na fimthiamnak le na thanchonak kha cawnpiak law na thih tikah an vui lai,' tiah a ti.

13 Cun a farnu fapa Nadan kha a lak. Cun amah cu hnuk dinh awk le cawmken awkah nu pariat sinah a pek hna.

14 Cun annih nih rawl thawthaw le nemnak puan le puan sen le sendung he an cawmken. Cun amah cu puan in sermi thutdan cungah a thu.

15 Cun Nadan cu a hung ngan i sidar thing sang bangin a hung kal i ziaza tha le cañial le science le fimthiamnak kha a cawnpiak hna.

16 Cun ni tampi hnu ah Siangpahrang Sennakherib nih Haiqâr cu a zoh i a tar tuk cang ti kha a hmuh, cun a chimh chap.

17 'Maw upatmi ka hawikom, thiamsang, zumhawktlakmi, mifim, uktu bawi, ka cañialtu, ka bawi, ka bawi le hruaitu; a ngaingai ti ahcun na tar tuk cang i kum tampi na rit cang; cun hi vawlei in na chuahnak cu a nai cang lai.

18 Nangmah hnu ah ka rian ah aho nih dah hmunhma a ngeih lai ti kha ka chim tuah,' tiah a ti. Cun Haiqâr nih cun, 'Maw ka bawipa, na lu cu zungzal in nung ko seh! Ka farnu fapa Nadan a um, ka fa ah ka ser cang.

19 Cun amah cu ka cawmken i ka fimnak le ka hngalhnak kha ka cawnpiak.'

20 Cun siangpahrang nih cun, 'Maw Haiqâr! ka hmuh khawh nakhnga ka hmaiah rak put law aa tlak tiah ka hmuh ahcun na hmun ah chia ko; cun na kal lai, dinh caan lak awk le na nunchung a tangmi caan kha nuam tein hman awkah.'

21 Cun Haiqâr cu a va kal i a farnu fapa Nadan kha a chuahpi. Cun upatnak a tuah i nawlIngeihnak le upatnak a duhpiak.

22 Cun amah cu a zoh i a uar i a cungah aa lawm i Haiqâr sinah: 'Maw Haiqâr, hi pa hi na fapa a si maw? Pathian nih kilven ko seh tiah thla ka cam. Cun nangmah nih keimah le ka pa Sarhadum na rian na ttuan bantukin hi na fapa nih hin ka rian ka ttuanpiak seh law ka riantuannak, ka herhmi le ka rian kha ka tlinte ko seh, cucaah amah cu ka upat khawh lai i nangmah caah a thawngmi ah ka ser khawh lai.'

23 Cun Haiqâr nih siangpahrang cu a kun i, 'Siangpahrang ka bawipa, na lu cu zungzal in nung ko seh! Ka fapa Nadan cungah lungsaunak na ngeih khawh nakhnga le aa tlak ning in an rian a ttuan khawh nakhnga a palhnak kha ngaihthiam khawh awkah nangmah sin in kan hal.'

24 Khi tikah siangpahrang nih amah cu na duh bikmi le a hawile lakah a òhawng bik ah ka ser lai i upatnak le upatnak he ka umpi lai, tiah chiat a serh. Cun a kut cu a hnamh i a thlah.

25 Cun Nadan cu a lak. a farnu fapa cu a sinah a um i rawldawr ah a thutter i changreu le ti nakin fimnak le hngalhna in a khahter hlan tiang chun le zan in a cawnpiak.

DAL 2

Hlanlio chan i "Sifak Richard's Almanac" pakhat. Phaisa, nu, thilthuam, chawlehnak, hawikom kong he pehtlai in minung ziaza a thi kho lomi phunglam hna. A hleiin lungthawh awk ngai a simi phungthlukbia hna cu Caang 12, 17, 23, 37, 45, 47 ah hmuh khawh an si. Caang 63 kha nihni i mi hrokhrawnak cheukhat he tahchunh.

1 Cuticun a cawnpiak i, 'Maw ka fapa! ka chimmi kha ngai law ka chimmi kha zul law ka chimmi kha philh hlah.

2 Maw ka fapa! bia pakhatkhat na theih ahcun, na lung chungah thi seh law midang sinah phuang hlah, cu ti a si lo ahcun meihol ah a cang sual lai i na lei kha a kangh sual lai i na pum kha fahnak a pek sual lai i ningzahnak na hmuh sual lai i Pathian hmaiah ningzahnak na tong sual lai i pa.

3 Maw ka fapa! thawngpang na theih ahcun, va karhter hlah; cun thil pakhatkhat na hmuh ahcun va chim hlah.

4 Maw ka fapa! na biachim kha a ngaitu caah fawi tein tuah law, lehnak tuah awakah khulrang in um hlah.

5 Maw ka fapa! zeihmanh na theih tikah thup hlah," tiah a ti.

6 Maw ka fapa! hrenhmi hri kha phoih hlah, phoih hlah, a phoihmi hri kha hren hlah.

7 Maw ka fapa! lenglei dawhnak kha duh hlah u, zeicahtiah a zor i a liam, sihmanhsehlaw upatnak a ummi philh lonak cu zungzal in a hmun.

8 Maw ka fapa! nu hrut nih a biachim in in hlen hlah seh, thihnak lakah a chia bikmi thihnak in na thi sual lai i, hlennak na ton hlan tiang sur chungah an khumh sual lai.

9 Maw ka fapa! hnipuan le chiti he aa hngilhmi nu, a thlarau ah ningzak le hrut a simi kha duh hlah u. Nangmah ta a simi thil pakhatkhat kha na pek ahcun, asiloah na kut chung i a ummi kha na pek i sualnak ah an lem ahcun, Pathian cu na cungah a thin a hung ko seh.

10 Maw ka fapa! almond thingkung bantuk si hlah u, zeicahtiah thingkung vialte hmaiah hnah a tlai i an hnuah ei awk tlakmi thei a tlai, sihmanhsehlaw thingkung vialte hmaiah ei awk thei a tlai i an hnuah hnah a tlai mi mulberry thingkung bantuk si.

11 Maw ka fapa! na lu kha niam tein i kun law na aw kha nemter law, zaangfahnak ngei law, lam ding ah kal law, mihrut si hlah. Cun na nih tikah na aw thang hlah, zeicahtiah inn pakhat cu aw thangpi in sak a si ahcun, laa nih nifatin inn tampi a sak lai; cun thazaang thawngin cinmi cu an hnuh ahcun, cinmi cu kalauk hna liang tang in an chuah bal lai lo.

12 Maw fapa! mifim he lung thial cu a ngaih a chiami pa he zu din nakin a tha deuh.

13 Maw ka fapa! na mitsurhang kha miding mi hna thlan cungah toih law, mifim, nihsawhnak a ngeimi hna he din ti hlah.

14 Maw ka fapa! Pathian a tihmi le anmah bantuk a simi mifim hna kha i tlaih hna law, mifim hna kha va naih hna hlah, cu ti a si lo ahcun amah bantuk na si lai i a lam kha na cawng sual lai.

15 Maw ka fapa! hawikom asiloah hawikom na hmuh tikah, hneksak law, a hnu ah hawikom le hawikom ah ser; cun hneksaknak um loin amah cu thangthat hlah; cun fimnak a ngei lomi pa he nan biachim kha va hrawh hlah.

16 Maw ka fapa! kedan cu na ke ah a um lio ah, hling cungah kalpi law, na fapa caah, na innchungkhar le na fale caah lam ser, cun rili cungah a kal hlanah le a tilet le a pil hlanah na tilawng kha fek tein ser law a tuah kho lai lo khamh.

17 Maw ka fapa! mirum nih rul a ei ahcun,--"A fimnak thawngin a si," an ti i, misifak nih a ei ahcun, "A rawltam ruangah," an ti.

18 Maw ka fapa! nifatin na rawl le na ngeihchiah ah a lung a tling lai i midang ta kha a duh lai lo.

19 Maw ka fapa! mihrut cu innpa va si hlah, amah he rawl ei tti hlah, na innpa hna nih harnak an ton tikah i lawm hlah. Na ral nih an in hrem ahcun, a cungah zaangfahnak langhter.

20 Maw ka fapa! Pathian a tihmi cu amah kha tih law upat.

21 Maw ka fapa! mifim cu a tlu i a ril, cun mifim cu a ril sual zongah a hninh lo, a tlu zongah a tho colh, a zaw ahcun a nunnak a zohkhenh khawh. Asinain mifim, mihrut pa caah cun, a zawtnak caah sii a um lo.

22 Maw ka fapa! nangmah nakin a niam deuhmi pakhatkhat nih an in fuh ahcun, amah ton awakah hmailei ah va kal law dir ko, cun an in lehrulh khawh lo ahcun, a Bawipa nih an lehrulh lai.

23 Maw ka fapa! na fapa kha zaangfah hlah, zeicahtiah na fapa hninh cu dum chung i vutcam bantuk a si, tangka bawm kaa hren bantuk a si, saram hren bantuk a si, innka khar bantuk a si.

24 Maw ka fapa! na fapa kha thatlonak in kham law, nangmah a doh hlanah le mipi lakah nihsawhnak ah an luhter hlanah ziaza kha cawnpiak law lam le pumhnak ah na lu kha na thlai i a thatlonak tuahsernak ruangah dantat na si lai.

25 Maw ka fapa! na tuahmi thil paoh caah a thau mi cawtum le a kedil a nganmi laa pakhat va kawh hlah, ki nganpi a ngeimi cawtum pakhat va kawh hlah, mi hrokhrawl he hawikom va ser hlah, na tuahmi thil paoh caah sal pakhat le mifir sal pakhat hmanh va kawh hlah annih cu an hrawh hna lai.

26 Maw ka fapa! na nu le na pa nih chiat an serh hna hlah seh law Bawipa cu an cungah aa lawm lai; zeicahtiah, "A nu le a pa a hlawmi cu thihnak in thi ko seh (sualnak thihnak ka chim duhmi a si), cun a nu le a pa a upatmi cu a nun a sau lai i a thatnak vialte kha a hmuh lai," tiah a ti. "

27 Maw ka fapa! lam cungah hriamnam loin kal hlah, zeicahtiah ral nih zeitik ah dah an in ton lai ti kha na hngal lo, cucaah amah caah timhcia tein na um lai.

28 Maw ka fapa! a tthang lomi, a hnah a ngei lomi thingkung bantuk si hlah, a hnah le a nge nih a khuhmi thingkung bantuk si; zeicahtiah nupi le fa a ngei lomi pa cu vawlei cungah ningzahnak a tong i a thei a tlai lomi thingkung bantukin an huat.

29 Maw ka fapa! lam pawng i a thei a tlai mi thingkung bantuk si u, a thei cu a lamkalmi vialte nih an ei dih lai i thetse ram i a ummi saram hna nih a thladem tangah an i din i a hnah kha an ei lai.

30 Maw ka fapa! a lam in a pialmi tuu paohpaoh le a hawile hna cu vom caah rawl ah an cang.

31 Maw ka fapa! "Ka bawipa cu mihrut a si i kei cu ka fim," ti hlah, cun hngalh lonak le hrutnak bia kha chim hlah, cu ti a si lo ahcun amah nih an in nihsawh sual lai.

32 Maw ka fapa! an bawipa nih, "Kan sin in kal ko," an timi sal hna lak i tel ve hlah, sihmanhsehlaw, "Kan nai law kan pawng ah ra," tiah an timi sal hna lak i tel ve ve.

33 Maw ka fapa! na salpa kha a hawipa hmaiah va hnamh hlah, zeicahtiah an lakah ahodah a donghnak ah na caah a sunglawi bik lai ti na hngal lo.

34 Maw ka fapa! an sertu na Bawipa kha tih hlah, anih nih na hmaiah dai tein a um sual lai.

35 Maw ka fapa! na bia kha dawhter law na lei kha a thlumter; cun na hawipa kha na ke in lamhter hlah, cu ti a si lo ahcun caan dang ah na hngawng kha a lamh sual lai," tiah a ti.

36 Maw ka fapa! mifim pakhat kha fimnak bia in na tuk ahcun, ningzahnak hngalhnak bantukin a hngawng chungah aa thup lai; sihmanhsehlaw mifim kha fung in na tuk ahcun a hngal lai lo i a thei lai lo.

37 Maw ka fapa! mifim pakhatkhat kha na herhmi caah na thlah ahcun, nawl tampi pe hlah, zeicahtiah na duhning in na rian kha a tñan lai, cun mihrut na thlah ahcun, nawl pe hlah, nangmah tein va kal law na rian kha tñan, zeicahtiah amah kha fial, na duhmi kha a tuah lai lo. Riantuannak ah an in thlah ahcun, khulrang in tuah khawh i zuam.

38 Maw ka fapa! nangmah nakin a thawng deuhmi pa kha ral va ser hlah, zeicahtiah anih nih na tahfung kha a lak lai i nangmah cungah lehrulhnak a tuah lai.

39 Maw ka fapa! na thilri kha an sinah na chiah hna hlanah na fapa le na sal kha hneksak hna, cu ti a si lo ahcun annih nih an in hlen sual hna lai; zeicahtiah kut tling a ngeimi cu mifim tiah auh a si, mihrut le hngalhnak a ngei lomi a si hmanhah, cun kut lawng a ngeimi cu mifim hna bawi a si hmanhah sifak, hngalhnak a ngei lomi tiah auh a si.

40 Maw ka fapa! Colocynth ka ei cang, cun aloes ka dolh cang, cun sifahnak le chambau nak nakin a kha deuhmi zeihmanh ka hmu lo.

41 Maw ka fapa! na fapa kha tangka khonnak le rawltam kha cawnpiak law, a innchungkhar zohkhenhnak ah tñan tein a tñan khawh nakhnga.

42 Maw ka fapa! mihrut kha mifim hna holh kha va cawnpiak hna hlah, zeicahtiah cu nih cun a caah thilrit a si lai.

43 Maw ka fapa! na hawipa kha na sining kha langhter hlah, cu ti a si lo ahcun an nihsawh sual lai.

44 Maw ka fapa! lungthin mitcawnak cu mitcawnak nakin a fak deuh, zeicahtiah mitcawtnak cu tlawmpal

tlawmpal in lamhruai khawh a si, sihmanhsehlaw lungthin mitcawtnak cu lamhruai khawh a si lo i, lam ding kha a kaltak i, a tlikmi lam ah a kal lam.

45 Maw ka fapa! mi pakhat a ke in a tluknak cu a lei in a tluknak nakin a tñan deuh.

46 Maw ka fapa! a naihmi hawikom cu lamhlat i a ummi unau nakin a tñan deuh.

47 Maw ka fapa! dawhnak cu a zor nain cawnnak cu a hmun, cun vawlei cu a zor i santlai lo ah a cang, sihmanhsehlaw mintha cu pakpalawng ah a cang lo i a zor lo.

48 Maw ka fapa! dinhnak a ngei lomi pa cu a thih cu a nunnak nakin a tñan deuh; cun tahnak thawng cu hla sak thawng nakin a tñan deuh; zeicahtiah ngaihchiatnak le tahnak cu, Pathian tihnak an chungah a um ahcun, hla le lawmhnak aw nakin a tñan deuh.

49 Maw ka fa! na kut chung i uico ruh cu na innpa um chung i arpi nakin a tñan deuh; cun na pawng i a ummi tuu cu lamhlat i a ummi cawtum nakin a tñan deuh; cun na kut chungah pithlung pakhat cu a zuangmi pithlung thongkhat nakin a tñan deuh; cun a khonmi sifahnak cu rawl tampi thek nakin a tñan deuh; cun a nungmi chiandeih cu chiandeih a thimi nakin a tñan deuh; cun tuuhmul pound pakhat cu rumnak pound pakhat nakin a tñan deuh, ka chim duhmi cu sui le ngun; zeicahtiah sui le ngun cu vawlei chungah an i thup i an i thuh i hmuh khawh an si lo; sihmanhsehlaw tuuhmul cu chawdawr ah a um i hmuh khawh a si i aa hrukmi caah cun dawhnak a si.

50 Maw ka fapa! chawva tlawmte cu aa thekmi chawva nakin a tñan deuh.

51 Maw ka fapa! a nungmi uico cu mi sifak a thimi nakin a tñan deuh.

52 Maw ka fapa! mi sifak nih thil dik a tuah mi cu sualnak ah a thimi mirum nakin a tñan deuh.

53 Maw ka fapa! bia pakhat kha na lungthin chungah chia law, na caah tampi a si lai, cun ralring tein na hawipa biathli kha na phuan sual lai.

54 Maw ka fapa! na lungthin in ruahnak na cheuh hlanah na kaa chungin bia pakhat hmanh chuak hlah seh. Cun midang i alnak ah dir hlah, zeicahtiah bia thalo in i siknak a chuak i, i siknak in ral a chuak, cun raldohnak in i dohnak a chuak, cun tehte khaan awkah forh na si lai; sihmanhsehlaw khika cun zam law i din," tiah a ti.

55 Maw ka fapa! nangmah nakin a thawng deuhmi kha doh hna hlah, sihmanhsehlaw lungsaunak le inkhawhnak le ziaza tñan ngeih kha i zuam, zeicahtiah cu nakin a tñan deuhmi zeihmanh a um lo.

56 Maw ka fapa! na hawikom hmasa bik kha hua hlah, zeicahtiah a pahnihnak cu a hmun kho lai lo.

57 Maw ka fapa! sifakmi kha a harnak chungah va tlawng hna law, Sultan hmaiah a kong kha chim hna law, chiandeih kaa chungin khamh awkah fakpi in i zuam.

58 Maw ka fapa! na ral thihnak ah i lawm hlah, zeicahtiah caan tlawmpal hnu ah a innpa na si lai, cun an nihsawhtu cu na upat lai i na upat lai i amah he chibainak ah na um tti lai.

59 Maw ka fapa! ti cu van ah a dir peng i vok dum pakhat a rang i murhmu cu khuaihiti bantukin a thlum

ahcun, mifim le mihrut hna nih an hngalhthiam lai i an fim lai.

60 Maw ka fapa! fim na duh ahcun, na lei kha lihchim lo ding le na kut fir lo ding le na mit kha thatlonak hmuh lo ding; cu tikah mifim tiah ti na si lai.

61 Maw ka fapa! mifim nih cun thiangthunh in tuk seh, sihmanhsehlaw mihrut nih cun chiti thlum in an thuh hlah seh. Na tlanval lio ah toidor tein um law na tar tikah upatnak na hmuh lai.

62 Maw ka fapa! a thawnnak ni ah ahohmanh doh hna hlah, a lianh lio caan ah tiva zong doh hlah.

63 Maw ka fapa! nupi thitumhnak puai ah khulrang in um hlah, zeitintiah a that ahcun, 'Ka bawipa, ka caah thil ka tuahpiak,' a ti lai; cun a ttha lo ahcun, aho nih dah a chuahtertu a si ti kha a tah lai.

64 Maw ka fapa! ahohmanh a thilthuam aa dawh, a biachim zongah aa khat; cun a thilthuam ah a mui a chia mi cu a biachim zongah aa khat.

65 Maw ka fapa! firnak na tuah ahcun, Sultan sinah chim law, amah sin in na luat khawh nakhnga, a cheukhat kha pe, zeicahtiah cuti na tuah lo ahcun thinhunnak na in lai.

66 Maw ka fapa! a kut a khim i a khimmi pa kha hawikom va ser law, a kut aa khar i a rawl a tammi pa kha hawikom va si hlah.

67 Siangpahrang le a ralkap hna nih an him khawh lonak thil pali a um: vizier nih hremnak, le cozah thalo, le duhnak thlennak, le rammi cungah uknak thalo; cun thuh khawh lomi thil pali: mifim le mihrut, mirum le sifak.'

DAL 3

Ahikar cu ram riantuannak ah aa telnak in aa din. A thilri pawl cu a hlenmi a farpa sinah a pek. Hihi lawmhnak a ngei lomi mifir pakhat nih lihchimtu ah a kannak kong khuaruahhar tuanbia a si. Ahikar tlaih khawhnak ding caah fimkhur tein khuakhannak nih thih dantatnak a pek. Ahikar donghnak a si lai tiah a lang.

1 Cuticun Haiqâr nih a chim, cun a farnu fapa Nadan sinah hi nawlbia le phungthlukbia hna hi a chim dih tikah, an dihlak in ka chiah hna lai tiah a ruah, cun cu nakin thazaang dernak le nihsawhnak le nihsawhnak a langhter ti kha a hngal lo.

2 Cu hnuah Haiqâr cu a inn ah a thu i a ngeihmi thilri vialte, sal hna le salnu hna le rang hna le sañil hna le a ngeihmi le a hmuhmi thil vialte kha Nadan sinah a pek hna; cun fialnak le khamnak nawlIngeihnak cu Nadan kut chungah a um.

3 Cun Haiqâr cu a inn ah dai tein a thu i, atu le atu Haiqâr cu siangpahrang sinah a kal i upatnak a pek i inn ah a kir.

4 Atu cu Nadan nih nawlpeknak le khamnak nawlIngeihnak cu amah kut chungah a um ti a hngalh tikah, Haiqâr dirhmun kha a nihsawh i a nihsawh, cun a langh tik paoh ah sual a phawt i, 'Ka pa Haiqâr cu a dotage ah a um,' tiah a ti. cun atu cu zehmanh a hngal ti lo.'

5 Cun salnu le salnu pawl kha a tuk hna i rang le kalauk pawl kha a zuar hna i a pa Haiqâr nih a ngeihmi vialte kha a hman dih hna.

6 Cun Haiqâr nih a sal hna le a innchungkhar cungah zaangfahnak a ngei lo ti a hmuh tikah, a tho i a inn in a daw, cun siangpahrang sinah a thilri le a rawl a thek dih cang tiah thawng a thanh.

7 Cun siangpahrang cu a tho i Nadan cu a auh i, 'Haiqâr a dam chung paoh cu, ahohmanh nih a thilri, a innchungkhar, a thilri cungah ahohmanh nih an uk lai lo,' tiah a ti.

8 Cun Nadan kut cu a pa Haiqâr le a thilri vialte cungin a lak i, cu karlak ahcun a lut lo, a chuak lo, a chibai lo.

9 Cu tikah Haiqâr nih a farnu fapa Nadan he an riantuannak kha a ngaihchih i a ngaih a chia ngaingai.

10 Cun Nadan nih Benuzârdân timi a nau a ngei, cucaah Haiqâr nih Nadan hmun ah amah sinah a lak i upatnak sang bik he a cawmken i a upat. Cun a ngeihmi thil vialte cu amah cu a pek i a inn zohkhenhtu ah a ser.

11 Atu cu Nadan nih thil sining a hngalh tikah nahchuahnak le nahchuahnak nih a tlunh i amah a halmi paoh sinah a phunzai i a pa Haiqâr kha a nihsawh, 'Ka pa nih a inn in a ka daw i keimah nakin ka unau kha a ka duh deuh, asinain Cungnung Bik Pathian nih nawlIngeihnak a ka pek ahcun, thah a sinak vanchiatnak kha a cungah ka tlunter lai.'

12 Cun Nadan nih a caah tlukrilhnak lung a serpiak khawh ning kong kha a ruat peng. Cun caan tlawmpal hnuah Nadan nih a ruah i Persia siangpahrang Mifim Shah fapa Akish sinah cakuat a tial.

13 'Assiria le Nineveh siangpahrang Sennakherib le a ralbawi le a cañaltu Haiqâr sinin daihnak le damnak le thawnnak le upatnak, Maw siangpahrang lianngan! Nangmah le keimah karlak ah tangka um ko seh.

14 Cun hi cakuat hi na sin a phak tikah, na tho i Nisrîn nelrawn, le Assiria le Nineveh ah na kal colh ahcun, raltuknak le raltuknak um loin pennak cu kan pek lai.'

15 Cun Izipt siangpahrang Faro sinah Haiqâr min in cakuat dang pakhat a tial than. 'Maw a thawngmi siangpahrang, nangmah le keimah karlak ah daihnak um ko seh!'

16 Hi cakuat na sin a phak tikah na tho i Assiria le Nineveh ah Nisrîn nelrawn ah na kal ahcun, ral le raldohnak um loin pennak cu kan pek lai.'

17 Cun Nadan tialmi cu a pa Haiqâr tialmi he aa lo.

18 Cun cakuat pahni cu a thleh hna i a pa Haiqâr hmelchunhnak in a kenh hna; sihmanhsehlaw siangpahrang inn chungah an um.

19 Cun a va kal i siangpahrang sin in a pa Haiqâr sinah cakuat pakhat a tial ve: 'Ka Vizier, ka Secretary, ka Chancellor, Haiqâr sinah daihnak le damnak um ko seh.

20 Maw Haiqâr, hi cakuat hi na sin a phak tikah, na sinah a ummi ralkap vialte kha pumh hna law, an thilthuam le an zat ah tling tein um hna seh law, ni nga ni ah Nisrîn nelrawn ah ka sinah rak put hna.

21 Cun khika ah na sinah ka rat kha na hmuh tikah, khulrang in ralkapbu kha keimah he i doh a duhmi ral bantukin ka doh hna, zeicahtiah Izipt siangpahrang Faraoh lamkaltu hna kha ka sinah an um i kan thawnnak kha an hmuh khawh nakhnga ralkapbu le kan tih ko hna seh, zeicahtiah annih cu kan ral an si i an kan huat,' tiah a ti.

22 Cun cakuat cu a kenh i siangpahrang sinum pakhat nih Haiqâr sinah a kuat. Cun a tialmi cakuat dang kha aa lak i siangpahrang hmaiah a phah i a relpiak i cakhenh kha a hmuhsak.

23 Cun siangpahrang nih cakuat chung i a ummi kha a theih tikah a khuaruah a har i a thin a hung i, 'Aw, ka fimnak cu ka langhter cang! Haiqâr cungah zeidah ka tuah i ka ral hna sinah hi cakuat hna hi a tial hna? Amah caah ka tuahmi thatnak caah amah sinin ka hmuhmi laksawng cu hihi a si maw?' tiah a ti.

24 Cun Nadan nih a thawh i, 'Maw siangpahrang, na ngaihchia hlah! thinhun hlah, sihmanhsehlaw Nisrîn nelrawn ah kal usih law tuanbia cu a hmaan maw hmaan lo ti zoh hna u sih.'

25 Cun ni nga ni ah Nadan cu a tho i siangpahrang le ralkap hna le bawi kha a kalpi hna i Nisrîn nelrawn ah khan an kal. Cun siangpahrang nih cun a hun zoh i zohhmanh! Haiqâr le ralkap cu an i tthen.

26 Cun Haiqâr nih siangpahrang cu khika ah a um ti a hmuh tikah, Nadan nih zei khur dah a cawh ti kha a hngal lo caah cakuat chung i hmuh bantu kin siangpahrang doh awk le cakuat chung i hmuh bantu kin siangpahrang doh awkah ralkapbu kha a naih hna i a mah pa.

27 Cun siangpahrang nih Haiqâr thil tuahmi a hmuh tikah thinphannak le ti hphannak le khuaruahharnak nih a den i thinhunnak nganpi in a thin a hung.

28 Cun Nadan nih a thawh i, 'Siangpahrang ka bawipa, na hmuh cang maw! hi mi sifak pa nih zeidah a tuah? sihmanhsehlaw na thinhun hlah law na ngaihchia hlah, fahnak zong in hlah, sihmanhsehlaw na inn ah va kal law na bawithutdan cungah thu, cun Haiqâr cu na sinah ka ratpi lai i thir cikein in ka khih lai, cun na ral cu na sin in rian tuan loin ka dawi lai.'

29 Cun siangpahrang cu Haiqâr ruangah a thin a hung i a bawithutdan ah a kir than i amah cungah zeihmanh a tuah lo. Cun Nadan cu Haiqâr sinah a va kal i, 'W'allah, O ka pa! Siangpahrang cu lunglawmhna nganpi he nangmah cungah aa lawm taktak i an fialmi na tuah caah an lawmh.

30 Cun atu cu nangmah sinah a ka thlah, cucaah ralkap pawl kha an rian tuan awkah na kalter hna lai i na hnulei in na kut kha i khih i na ke kha thir cikein in khih in amah sinah na ra lai, cuticun Faro lamkaltu hna nih mah kha an hmuh lai i siangpahrang cu a si lai anmah le an siangpahrang nih an tih hna.'

31 Cun Haiqâr nih cun, 'Ngaih cu nawl ngaih a si,' tiah a leh. Cun a tho colh i a hnulei ah a kut kha a khih i a ke cu thir cikein in a khih.

32 Cun Nadan nih amah cu a kalpi i siangpahrang sinah cun a kal. Cun Haiqâr cu siangpahrang hmai ah a luh tikah vawlei ah a hmaiah a kun i siangpahrang cu nawlneihnak le zungzal nunnak a duh.

33 Cun siangpahrang nih cun, 'Maw Haiqâr, ka catialtu, ka thilri uktu, ka chancellor, ka ram uktu, hi thil thalo tuahnak in na ka hlawtmi thatlonak zeidah na cungah ka tuah ti kha ka chim tuah,' tiah a ti.

34 Cun a tialmi cakuat hna kha an hmuhsak. Cun Haiqâr nih mah cu a hmuh tikah, a ke le a ke le a ther i a lei cu a hren colh, cun tihnak in bia pakhat hmanh a chim kho ti

lo; sihmanhsehlaw vawlei lei ah a lu a kun i a holh kho lo.

35 Siangpahrang nih mah cu a hmuh tikah, cu thil cu amah sinin a rami a si ti kha a hngalh i, a tho colh i Haiqâr kha thah u law khua lengah a hngawng ah vainam in tuk u tiah nawl a pek hna.

36 Cun Nadan cu a au i, 'Maw Haiqâr, O mithmai dum! siangpahrang sinah hi thil tuahnak ah hin na ruahnak le na thawnnak nih zeidah a chuahpi?'

37 Hihi tuanbia chimtu nih a ti. Cun namte thiam pa min cu Abu Samik a si. Cun siangpahrang nih cun, 'Maw vainam thiam! tho law, va kal law, Haiqâr hngawng kha a inn innka ah hren law, a lu cu a pum in dong zakhat tluk a hlatnak ah hlonh.'

38 Cun Haiqâr nih siangpahrang hmaiah a khuk aa bil i, 'Ka bawipa siangpahrang cu zungzal in nung ko seh! cun thah na ka duh ahcun, na duhnak cu tlinter ko seh; cun keimah cu ka soal lo ti ka hngalh, asinain mithalo pa nih a thatlonak kong kha a chim awk a si; sihmanhsehlaw maw ka bawipa siangpahrang! Nangmah le na hawikomhnak kha kan nawl hna, vainam thiam pa nih ka sal hna sinah ka ruak kha a ka pek khawh nakhnga, an ka vui khawh nakhnga, cun na sal cu na raithawinak ah siter ko.'

39 Siangpahrang cu a tho i vainam kengtu kha a duhning paoh in tuah awkah nawl a pek.

40 Cun a sinum hna kha Haiqâr le vainam thiam pa kha tlaih hna law thah awkah taklawng in kal hna seh tiah nawl a pek hna.

41 Cun Haiqâr nih thah a si lai ti kha a hngalh tikah a nupi sinah cun, 'Ra chuak law ka ton lai, cun na sinah ngaknu thongkhat um hna seh law, annih cu a senmi puan le ka thih hlanah an ka tah khawh nakhnga puan.

42 Cun vainam kengtu le a sinum hna caah cabuai kha timhtuahpiak hna. Cun mitsur zu tampi cawh law an din khawh lai,' tiah a ti.

43 Cun a fialmi vialte kha a tuah dih. Cun amah cu a fim tuk, a fim tuk i a fim tuk. Cun a si khawh chungin zaangfahnak le cawnnak vialte kha a fonh dih hna.

44 Cun siangpahrang ralkap le namte thiam pawl an phak tikah cabuai cu ningcang tein chiahmi le mitsur hang le rawl thawthaw pawl kha an hmuh hna i an ei i an din i an rit dih tiang an ei.

45 Cun Haiqâr nih vainam thiam pa cu mibu chungin a dang tein a lak i, 'O Abu Samik, Sennakherib pa siangpahrang Sarhadum nih thah an duh tikah, kan lak i hmun pakhatkhat ah kan thuh ti kha na hngal lo maw siangpahrang thinhunnak cu a dai i nangmah kha an hal?'

46 Cun a hmaiah kan chuahpi tikah nangmah cungah aa lawm.

47 Cun siangpahrang cu ka cungah aa ngaihchih lai i ka thah tikah a thin a hung lai ti kha ka hngalh.

48 Zeicahtiah ka soal lo, cun a siangpahrang inn ah a hmaiah na ka chuahpi tikah, vanthatnak nganpi na hmuh lai i ka farnu fapa Nadan nih a ka hlen i hi thil thalo hi ka cungah a tuah ti kha na hngalh lai i siangpahrang nih a ka thah caah aa ngaichih lai; cun atu cu ka inn dum chungah inn tang khaan pakhat ka ngei i ahohmanh nih an hngal lo.

49 Ka nupi hngalhnak he cu chungah cun ka thuh ko. Cun thong chungah thah awk tlak sal pakhat ka ngei.

50 Leng ah chuahpi law ka puan kha thuamh law sal hna kha an rit tikah thah awkah nawl pe hna. An thahmi cu ahodah a si ti an hngal lai lo.

51 Cun a lu cu a ruak in dong za khat a hlatnak ah hlonh law a ruak cu ka sal hna kha an vui nakhnga ka pe hna," tiah a ti. Cun ka sinah chawva tampi na khon lai.

52 Cun namte thiam pa nih cun Haiqâr nih a fial bantu tein a tuah i siangpahrang sinah a va kal i, 'Na lu cu zungzal in nung ko seh!' tiah a ti.

53 Cun Haiqâr nupi nih a caah a za tawk kha zarh fatin tein a thuhnak hmun ah a pek i amah dah ti lo cu ahohmanh nih an hngal lo.

54 Cun cu tuanbia cu Haiqâr mifim thah a si i a thihnak kong cu an chim i an chim tthan i hmunkip ah an karh i cu khuami vialte nih an ngaihchih.

55 Cun an tap i, 'Maw Haiqâr, nangmah cu ngaihchia a si! cun na cawnnak le na zaangfahnak caah! Nangmah le na hngalhnak kongah zeitluk in dah ngaihchia a si! Nangmah bantu midang cu khuazei ah dah hmuh khawh an si lai? cun nangmah he aa lo khomi mifim, fimthiamnak a ngeimi, uknak ah a thiammi pa cu khuazei ah dah na um khawh lai i na hmunhma a khahter khawh lai?'

56 Sihmanhsehlaw siangpahrang cu Haiqâr kongah aa ngaichih i a ngaihchihnak nih zeihmanh a bawmh lo.

57 Cun Nadan cu a auh i, 'Va kal law na hawile kha i kalpi hna law na pa Haiqâr caah ngaihchiatnak le tapnak puai tuah law, a philh lonak caah upatnak tuah in phungning tein amah caah tap tuah,' tiah a ti.

58 Sihmanhsehlaw Nadan, mihrut, zeihmanh a hngal lomi, a lung a hakmi cu a pa inn ah a va kal tikah, a tap lo, a ngaih a chia lo, a tap lo, lungthin a ngei lomi le a hrutmi hna kha a pumh hna i rawl ei le din an i tim.

59 Cun Nadan nih Haiqâr salnu hna le sal hna kha a tlaih hna i a hren hna i a hrem hna i fak ngai in a tuk hna.

60 Amah fa bantu kin a cawmkenmi a pa nupi kha a upat lo i amah he sualnak ah tlak ve seh ti a duh.

61 Sihmanhsehlaw Haiqâr cu thuhnak hmun ah a rak i hrolh cang i a sal hna le a innpa hna an tahnak kha a theih i Cungnung Bik Pathian, Zaangfahnak a ngeimi kha a thangthat i lawmhnak bia a chim, cun Cungnung Bik Pathian kha thla a cam i a nawl zungzal .

62 Cun namte thiam pa cu a thuhnak hmun ah a um lio ah Haiqâr sinah a caancaan ah a ra tawn i Haiqâr cu a ra i a nawl. Cun a hnemh i luatnak hmuh a duhpiak.

63 Cun ram dangdang ah mifim Haiqâr thah a si tiah thawngpang an thanh tikah, siangpahrang vialte cu an ngaih a chia i siangpahrang Sennacherib kha an huat i, biahalnak a phichuak a thiammi Haiqâr cungah an ngaih a chia.

DAL 4

"Sphinx kong biahalnak hna." Ahikar cungah zeidah a cang taktak. A kirnak.

1 Izipt siangpahrang nih Haiqâr thah a si cang ti kha a hngalh tikah, a tho colh i Siangpahrang Sennakherib sinah cakuat a tial i, 'daihnak le damnak le tthawnnak le

upatnak kha nangmah caah kan in duhpiakmi kha a hngalhter than. ka dawtmi ka nau, Siangpahrang Sennakherib.

2 Van le vawlei karlak ah innpi sak ka duh i nangmah sinin mifim, mifim pakhat kha ka caah sakpiak dingin le ka biahalnak vialte a ka lehtu ding le ka ngeih khawhnak hnga na ka kuat lai ti ka duh. ngunkhuai le Assiria ngunkhuai kum thum chung.'

3 Cun cakuat cu a kenh i Sennakherib sinah a kuat.

4 A lak i a siangpahrang bawi hna le a siangpahrang bawi hna kha a pek hna i an khuaruah a har i an ning a zak i amah cu a thin a hung tuk i zeitindah ka tuah awk a si ti kha a khuaruah a har.

5 Cun tar le mifim hna le mifim hna le mifim hna le khuachia thiam hna le arfi zoththiam hna le an ram i a ummi vialte kha a pumh hna i cakuat cu a relpiak hna i, 'Nan lak i aho nih dah nan duh lai Izipt siangpahrang Faro sinah va kal law a biahalnak kha va leh?' tiah a ti.

6 Cun annih nih, 'Maw kan bawipa siangpahrang! na pennak chungah hi biahalnak hna hi a hngalmi an um lo ti kha hngalh, Haiqâr, na vizier le catialtu dah ti lo cu.

7 Sihmanhsehlaw kannih tu cu, a farnu fapa Nadan a si lo ahcun, hi thil ah hin thiamnak zeihmanh kan ngei lo. Amah cu nangmah sinah ka auh, hi a fekmi hri hi a phoih khawh men lai.'

8 Cun siangpahrang nih Nadan cu a auh i, 'Hi cakuat hi zoh law a chung i a ummi kha hngalhthiam,' tiah a ti. Cun Nadan nih a rel tikah, 'Maw ka bawipa! van le vawlei karlak ah aho nih dah innpi a sak khawh lai?'

9 Cun siangpahrang nih Nadan bia a theih tikah ngaihchiatnak nganpi le ngaihchiatnak in a ngaih a chia, cun a bawithutdan in a tum i vutcam chungah a thu i Haiqâr cungah a tap i a tap.

10 Annih nih, 'Maw ka ngaihchiatnak! Maw Haiqâr, a thupmi le biahalnak a hngalmi! Haiqâr, nangmah caah keimah cu ngaihchia ka si! Maw ka ram cawnpiaktu le ka pennak uktu, nangmah bantu kha khuazei ah dah ka hmuh khawh lai? Maw Haiqâr, Maw ka ram cawnpiaktu, nangmah caah khuazei ah dah ka fuh lai? nangmah caah keimah cu ngaihchia ka si! zeitindah kan hrawh khawh! cun hngalhnak a ngei lomi, biaknak a ngei lomi, pa sinak a ngei lomi, mihrut, hngalhnak a ngei lomi ngakchia pa biachim kha ka ngai.

11 Ah! cun keimah caah Ah! aho nih dah voikhat te lawng an ka pek khawh lai, asiloah Haiqâr a nung tiah thawng an ka thanh khawh lai? cun ka pennak cheukhat cu ka pek lai," tiah a ti.

12 Hihi ka caah khuazei in dah a si? Ah, Haiqâr! Voikhat te lawng kan hmuh khawh nakhnga le kan i lawmhnak thawngin ka khim khawh nakhnga, tiah a ti.

13 Ah! O zungzal in nangmah caah ka ngaihchiatnak! Maw Haiqâr, zeitindah kan thah! cun thil sining a donghnak ka hmuh hlan tiang na kong ah ka hngah lo.'

14 Cun siangpahrang cu chunzan in a tap lengmang. Atu cu namte thiam pa nih siangpahrang thinhunnak le Haiqâr cungah a ngaihchiatnak a hmuh tikah, a lungthin cu a cungah a nem,, cun a hmaiah a naih i a sinah:

15 'Maw ka bawipa! na sal hna kha ka lu tan dingin nawl pe hna,' tiah a ti. Cun siangpahrang nih cun:

'Nangmah cu ngaihchia a si, Abu Samîk, zeidah na palh?' tiah a ti.

16 Cun vainam kengtu nih cun, 'Maw ka bawipa! a bawipa bia he aa ralchanhmi sal paohpaoh cu thah an si lai i keimah nih na nawlbia he aa ralchanhmi ka tuah,' tiah a ti.

17 Cun siangpahrang nih cun a thawh. 'Abu Samîk, ka nawlbia he aa ralchanh in zeidah na tuah?'

18 Cun vainam kengtu nih cun, 'Maw ka bawipa! Haiqâr thah dingin nawl na ka pek, cun amah kongah na ngaihchih lai ti ka hngalh, cun a palh ti kha ka hngalh, cun hmun pakhatkhat ah ka thuh, cun a sal pakhat ka thah, cun a tu cu a him cang tikhor, cun na ka fial ahcun na sinah ka ratpi lai.'

19 Cun siangpahrang nih cun a thawh. 'Abu Samîk, nangmah cu ngaihchia a si! na ka nihsawh i keimah cu na bawipa ka si.'

20 Cun vainam kengtu nih cun, 'Sihmanhsehlaw, ka bawipa, na lu nunnak in si ko seh! Haiqâr cu a him i a nung.'

21 Cun siangpahrang nih cu bia cu a theih tikah, a lung a tling i a lu a hninh i lawmhnak in a hngilh i Haiqâr kha rak put u tiah nawl a pek hna.

22 Cun vainam kengtu cu, 'Maw zumhawktlakmi sal! na biachim cu a hmaan ahcun, kan rumter lai i na hawikom vialte nakin na upatnak kha ka cawisan lai.'

23 Cun vainam thiam pa cu Haiqâr inn a phak tiang lunglawm tein a kal. Cun a thuhnak innka cu a hun i a vung tum i Haiqâr cu a thu i Pathian a thangthat i a lawmh.

24 Cun amah cu a au i, 'Maw Haiqâr, lawmhnak le lawmhnak le lawmhnak nganbik ka chuahpi!' tiah a ti.

25 Cun Haiqâr nih amah cu, 'Abu Samîk, zeidah thawngpang a si?' tiah a ti. Cun Faro kong kha a hramthawh in a dongh tiang a chimh. Cun a kalpi i siangpahrang sin ah a kal.

26 Cun siangpahrang nih a zoh tikah a lungre a thei i a sam cu ramlak sahrang bantukin a sau i a kutdong cu mupi tin bantukin a sau i a pum cu leidip nih a thurhnamh i a hmuh. a hmai rong cu aa thleng i a tleu i atu cu vutcam bantuk a si cang.

27 Cun siangpahrang nih a hmuh tikah a ngaih a chia i a tho colh i a kuh i a hnamh, cun a tap i, 'Pathian cu thangthat si ko seh! aho nih dah ka sinah an ratpi than.'

28 Cun Jesuh nih a hnemh i a hnemh. Cun a puan kha a phoih i namte thiam pa kha a hruk i, a cungah zaangfahnak a ngei tuk, cun rumnak tampi a pek i Haiqâr cu a dinhter.

29 Cun Haiqâr nih siangpahrang cu, 'Ka bawipa siangpahrang cu zungzal in nung ko seh! Hihi vawlei mi hna nih an tuahmi thil si hna seh. Ka hngatchan khawh nakhnga thinghnah pakhat ka cawm i a kam lei ah a bengh i a ka hlonh.

30 Sihmanhsehlaw maw ka Bawipa! na hmaiah ka langh cang caah, zawnruahnak nih in hrem hlah seh! Cun siangpahrang nih amah cu a thawh i, 'Na cungah zaangfahnak a langhtertu Pathian cu thangthat si ko seh.

31 Sihmanhsehlaw ti kholhnak ah va kal law na sam kha i tan law na kutdong kha tan law na thilthuam kha i thleng law ni sawm li chung nuam tein um law nangmah

le nangmah kha tha tein na tuah khawh lai i na dirhmun le na hmai rong kha na remh khawh lai na sinah a ra kir kho men.'

32 Cun siangpahrang nih a puan mansung kha a phoih i Haiqâr kha a hruk i Haiqâr nih Pathian kha a lawmh i siangpahrang cu a kun i lunglawm tein le lunglawm tein a inn ah a kal i Cungnung Bik Pathian kha a thangthat.

33 Cun a innchungkhar mi hna cu amah he an i lawm i a hawile le a nung ti a theimi paoh cu an i lawm ve.

DAL 5

"Biahalnak" cafang cu Ahikar sinah hmuhsak a si. Mupi cung i ngakchia pa pawl. A voikhatnak "vanlawng" cit. Izipt lei ah kal. Ahikar, mifim a si caah hnihchuak zong a ngei. (Cang 27).

1 Siangpahrang nih a fial bang khan a tuah i ni sawm li chung a din.

2 Cun aa dawh bikmi angki kha aa hruk i siangpahrang sinah rangleng in a kal, a hnulei le a hmaiah a sal hna he khan an i lawm i an i lawm.

3 Sihmanhsehlaw a farnu fapa Nadan nih thil sining kha a hngalh tikah a thin a phang i a khuaruah a har i zeidah ka tuah lai ti a hngal lo.

4 Cun Haiqâr nih a hmuh tikah siangpahrang hmaiah a lut i a don, cun siangpahrang nih a chawnh than i a pawng ah a thutter i, tiah a ti.

'Maw ka dawtmi Haiqâr! Izipt siangpahrang nih thah na si cang ti a theih hnuah a kan kuatmi cakuat hna hi zoh tuah hna,' tiah a ti.

5 Annih nih an kan thin a phawh i an kan tei i Izipt siangpahrang nih a kan halmi ngunkhuai kha an tih caah kan ram mi tampi cu Izipt ram ah an zam.

6 Cun Haiqâr nih cakuat cu a lak i a rel i a chunglei kha a hngalhthiam.

7 Cun siangpahrang cu a ti. 'Maw ka bawipa, na thin hung hlah! Izipt ram ah ka kal lai i a phi cu Faro sinah ka pek than lai i hi cakuat hi amah sinah ka langhter lai i ngunkhuai kong kha ka leh lai i a zammi vialte kha ka kirter hna lai; cun na ral hna cu Cungnung Bik Pathian bawmhnak thawngin le na pennak lawmhnak caah ningzahnak ka pek hna lai.'

8 Cun siangpahrang nih Haiqâr sin in hi bia a theih tikah lunglawmhnak nganpi he aa lawm, cun a lungthin a kau i a cungah zaangfahnak a langhter.

9 Cun Haiqâr nih siangpahrang cu a thawh i, 'Hi biahalnak hi ka ruah khawh nakhnga le ka tawlrel khawh nakhnga ni sawmli ka hngah ko.' Cun siangpahrang nih mah cu a onh.

10 Cun Haiqâr cu a umnak ah a va kal i saram kawltu hna kha a caah mupi note pahnih tlaih dingin nawl a pek hna i an tlaih hna i a sinah an ratpi hna: cun hri tahnak hna kha amah caah puan hri pahnih cio tah dingin nawl a pek hna dong thonghni a sau i thingremh thiam pawl kha a ratpi hna i kuang nganpi pahnih ser awkah nawl a pek hna i cuticun an tuah.

11 Cun ngakchia pate pahnih kha a lak hna i nifatin tein tuufa kha raithawinak ah a hmang hna i mupi le ngakchia pate kha a cawm hna i ngakchia pate kha mupi hna hngawng ah a citter hna i a fekmi hri in a khiih hna i

hri kha a ke ah a khih hna mupi hna kong, cun nifatin tlawmpal tete in cunglei ah zuan hna seh, pe hra tluk hlatnak ah, an thiam i an fim hlan tiang; cun van an phak tiang hri sau vialte an kai; ngakchia pa pawl cu an hnulei ah an um. Cun amah lei ah a hnueh hna.

12 Cun Haiqâr nih a duhnak a tlin kha a hmuh tikah ngakchia pa pawl kha van ah an cawi hna tikah au u tiah nawl a pek hna:

13 'Kannih cu rian a ngei lomi kan si caah siangpahrang Faro ca i innpi kan sak khawh nakhnga tlak le lung kan rak put tuah.'

14 Cun Haiqâr nih thiamnak sangbik (thiamnak) an phak hlan tiang cawnpiaknak le cawlcanghnak a tuah dih bal hna lo.

15 Cun an kaltak hna i siangpahrang sinah cun a va kal i, 'Maw ka bawipa! rian cu na duhning in lim a si cang. Khuaruahhar thil kha kan hmuhsak khawh nakhnga ka sinah tho tuah.'

16 Cucaah siangpahrang cu a tho i Haiqâr sinah a thu i hmun kau ah a kal i mupi le ngakchia pa pawl ratpi dingin a thlah hna, cun Haiqâr nih a hren hna i hri sau vialte van ah a thlah hna, cun an au i a rak cawnpiak hna. Cun amah lei ah a hnueh hna i an umnak hmun ah a chiah hna.

17 Cun siangpahrang le a sinah a ummi hna cu khuaruahhar ngai in an khuaruah a har i siangpahrang nih Haiqâr cu a mit karlak ah a hnamh i, 'Maw ka dawtmi, dai tein va kal ko! Maw ka pennak porhlawnak! Izipt ram ah kal law Faraoh biahlnak kha leh law Cungnung Bik Pathian thawnnak in amah kha tei.' tiah a ti.

18 Cun amah cu a thlah i a ralkapbu hna le a ralkapbu hna le tlangval hna le mupi hna kha aa kalpi hna i Izipt ram umnak leiah khan an kal; cun a phak tikah siangpahrang ram lei ah aa mer.

19 Izipt mi hna nih Sennakherib nih Faro he i chawnh awk le a halmi hna leh awk ah a mi pakhat kha a thlah ti kha an hngalh tikah, cu thawngpang cu siangpahrang Faro sinah khan an va chimh i amah hmaiah chuahpi awkah a Mifim bu kha a thlah hna.

20 Cun amah cu a ra i Faro hmaiah khan a hung lut i siangpahrang hna cung i tuah awk a simi bang khan a hmaiah cun a kun.

21 Cun anih nih a thawh i, 'Maw ka bawipa siangpahrang! Siangpahrang Sennakherib nih daihnak le thawnnak le upatnak tampi in an don.

22 Cun a sal hna lakah pakhat a simi keimah kha a ka thlah i na halmi hna kha kan leh khawh nakhnga le na duhmi vialte kha tlinter awkah a ka thlah, zeicahtiah siangpahrang ka bawipa sinah innpi a sakpiaktu ding mi pakhat kawl awkah na thlah van le vawlei.

23 Cungnung Bik Pathian bawmhnak le na velngeihnak le ka bawipa siangpahrang thawnnak thawngin na duh bangin kan sak piak lai.

24 Sihmanhsehlaw maw ka bawipa siangpahrang! kum thum chung Izipt ngunkhuai kong ah na chimmi cu--atu cu pennak pakhat a fekmi cu dinfelnak fek a si, cun na tei i ka kut nih nangmah lehnak ah thiamnak a ngeih lo ahcun, ka bawipa siangpahrang nih an in kuat lai na chimmi ngunkhuai hna.

25 Cun na biahlnak hna kha kan leh khawh hna ahcun, ka bawipa siangpahrang sinah na chimmi paoh kha na kuat khawh lai,' tiah a ti.

26 Faro nih cu bia cu a theih tikah a khuaruah a har i a lei a holh khomi le a holh a nuammi kha a khuaruah a har i a khuaruah a har.

27 Siangpahrang Faro nih cun, 'Maw pa! na min cu ahodah a si?' Cun anih nih, 'Na salpa cu Abiqâm ka si i kei cu Siangpahrang Sennakherib rungrul lak i rungrul hmete ka si,' tiah a ti.

28 Cun Faro nih amah cu a thawh i, 'Na bawipa nih cun a ka leh awk le a ka chawnh awk ah rungrul hmete a ka thlah i nangmah nakin a ngan deuhmi ahohmanh an um hnga lo maw?' tiah a ti.

29 Cun Haiqâr nih cun, 'Maw ka bawipa siangpahrang! Na lungthin chung i a ummi kha ka tlinter khawh nakhnga Cungnung Bik Pathian sinah ka nawl, zeicahtiah Pathian cu a derthawmmi hna sinah a um i a thawngmi hna kha a ningzahter hna lai.'

30 Cun Faro nih Abiqâm caah umnak hmun serpiak awk le rawl, rawl le din awk le a herhmi vialte pek awkah nawl a pek hna.

31 Cun a lim tikah, ni thum hnueh Faraoh cu a senmi le a senmi puan kha aa hruk i a bawithutdan cungah a thu, cun a baw i vialte hna le a pennak chung i baw i vialte hna cu an kut aa benh i an ke aa benh i an lu an kun.

32 Cun Faraoh nih Abiqâm kha va lak awkah a hei thlah hna i a hmaiah a rat tikah a hmaiah a kun i a hmaiah vawlei kha a hnamh.

33 Cun siangpahrang Faro nih amah cu, 'Maw Abiqâm, ahodah ka lawh? cun ka pennak chung i mirum hna cu, aho he dah an i lawh?'

34 Cun Haiqâr nih amah cu, 'Maw ka bawipa rualchan nangmah cu milem Bel bantuk na si, cun na pennak chung i mirum hna cu a sal hna bantuk an si,' tiah a ti.

35 Anih nih, 'Va kal law thaizing ah hin ra òhan,' tiah a ti. Cucaah Haiqâr cu siangpahrang Faraoh nih a fial bangin a kal.

36 Cun a thaizing ah Haiqâr cu Faro hmaiah a kal i a kun i siangpahrang hmaiah cun a dir. Cun Faraoh cu puan sen in aa thuam i baw i pawl cu puan rang in an i thuam.

37 Cun Faro nih amah cu, 'Maw Abiqâm, ahodah ka lawh? cun ka pennak chung i mirum hna cu, aho he dah an i lawh?'

38 Cun Abiqâm nih cun, 'Maw ka bawipa! nangmah cu ni bantuk na si i na sal hna cu a ceunak bantuk an si.' Cun Faro nih cun, "Na umnak ah va kal law thaizing ah hin ra tuah," tiah a ti.

39 Cun Faraoh nih a innleng cu a thiangmi thilthuam hruk dingin nawl a pek hna, cun Faro cu anmah bantuk in aa thuam i a bawithutdan cungah a thu, cun Haiqâr kha va lak dingin nawl a pek hna. Cun Jesuh cu a lut i a hmaiah khan a thu.

40 Faro nih amah cu, 'Maw Abiqâm, ahodah ka lawh? cun ka baw i hna, aho he dah an i lawh?'

41 Cun Abiqâm nih cun, 'Maw ka bawipa! thlapa bantuk na si, cun na mirum hna cu arfi le arfi bantuk an si.' Cun Faro nih amah cu, 'Va kal law thaizing ah hin na um lai,' tiah a ti.

42 Cun Faro nih a sinum hna cu angki phunphun i hruk dingin nawl a pek hna, cun Faro nih angki sen aa hruk i a bawithutdan cungah a ðu i Abiqâm kha va ratpi awkah nawl a pek hna. Cun a lut i a hmaiah a kun.

43 Cun anih nih, 'Maw Abiqâm, ahodah ka lawh? cun ka ralkapbu hna cu, aho he dah an i lawh?' Cun anih nih, 'Maw ka bawipa! April thla bantuk na si i na ralkapbu cu a pangpar bantuk an si.'

44 Cun siangpahrang nih a theih tikah aa lawm tuk i, 'Maw Abiqâm! a voikhatnak ah milem Bel he na ka tahchunh i ka bawi hna cu a sinum hna he na ka tahchunh.

45 Cun a voihnihnak ah cun nika he na ka tahchunh i ka bawi hna cu ni ceunak he na ka tahchunh hna.

46 Cun a voi thumnak ah cun thlapa he na ka tahchunh i ka bawi hna cu vawlei le arfi hna he na ka tahchunh hna.

47 Cun a voi linak cu April thla he na ka tahchunh i ka bawi hna cu a pangpar he na ka tahchunh hna. Sihmanhsehlaw atu cu, O Abiqâm! na bawipa, Siangpahrang Sennakherib, ka chim tuah, amah cu aho he dah aa lawh? cun a bawi hna, aho he dah an i lawh?'

48 Cun Haiqâr nih cun aw thangpi in a au i, 'Ka bawipa siangpahrang le na bawithutdan cung i na ðumi kong chim cu ka sin in hlat ko seh. Sihmanhsehlaw dir tuah law ka bawipa siangpahrang cu ahodah a lawh i a bawi pawl cu aho he dah an i lawh ti kha kan chimh lai,' tiah a ti.

49 Faro cu a lei a holh khomi le ralþa ngaiin a lehnak nih khan a khuaruah a harter. Cun Faraoh cu a bawithutdan in a tho i Haiqâr hmaiah a dir i, 'Na bawipa siangpahrang cu ahodah a lawh i a bawi pawl cu ahodah an i lawh ti kha ka hngalh khawh nakhnga ka chim tuah,' tiah a ti.

50 Cun Haiqâr nih a sinah: 'Ka bawipa cu vancung Pathian a si, cun a bawi hna cu meikhu le khuari an si, cun a duh tikah thli a hrang i ruah a sur.

51 Cun khuari kha a fial i a ceu i ruah a sur, cun ni kha a tlaih i a ceunak a pe lo, cun thlapa le arfi hna kha an vel lo.

52 Cun thlichia kha a hran i ruah a sur i April thla kha a ke in a khen i a pangpar le a inn hna kha a hrawh hna.'

53 Cu bia cu Faro nih a theih tikah a khuaruah a har i a thin a hung tuk i amah cu, 'Mipa! biatak kha ka chim law ahodah na si taktak ti kha ka hngalhter.'

54 Cun Jesuh nih biatak kha a chimh. 'Keimah cu caþialtu Haiqâr ka si, siangpahrang Sennacherib i a thupmi ruahnak petu hna lakah a ngan bikmi ka si, cun a vizier le a pennak uktu le a Chancellor ka si.'

55 Jesuh nih cun, 'Hi bia hi na chimmi cu a hmaan ko. Sihmanhsehlaw Haiqâr kong cu kan theih, Siangpahrang Sennakherib nih a thah, asinain nangmah cu na nung i na dam ko.'

56 Cun Haiqâr nih amah cu, 'A si, cu bantuk cun a si ko, sihmanhsehlaw a thupmi thil a hngalmi Pathian cu thangthat si ko seh, zeicahtiah ka bawipa siangpahrang nih thah dingin nawl a ka pek i mi hrokhrawl hna bia kha a zumh, sihmanhsehlaw Bawipa nih a khamh keimah, cun amah aa bochanmi cu thluachuak an si.'

57 Cun Faro nih Haiqâr cu, 'Va kal law thaizing ah hika ah hin ra law, ka bawi hna sin le ka pennak le ka ram

chung mi hna sin in ka theih bal lomi bia pakhat ka chim tuah,' tiah a ti.

DAL 6

Hlennak cu a hlawh a tling. Ahikar nih Faraoh biahalnak paoh a leh dih. Mupi cung i ngakchia pa pawl cu nikhat chung i a sang bik an si. Hlanlio Cathiang ah hmuh khawh lomi fimthiamnak cu Caang 34-45 ah langhter a si.

1 Cun Haiqâr cu a umnak ah a va kal i hitihin cakuat a tial:

2 Assiria siangpahrang Sennakherib sinin. cun Nineveh cu Izipt siangpahrang Faro sinah a pek hna.

3 'Maw ka nau, daihnak na cungah um ko seh! cun hi thawngin kan in theihtermi cu unau pakhat nih a unau a herh i pakhat le pakhat siangpahrang an herh, cun nangmah sin in ka ruahchannak cu sui talen za kua na ka cawih lai, zeicahtiah rawl caah ka herh ralkap cheukhat cu, an caah ka hman khawh nakhnga. Cun caan tlawmpal hnu ah kan kuat lai,' tiah a ti.

4 Cun cakuat cu a ðem i a thaizing ah Faro sinah a pek.

5 Cu thil cu a hmuh tikah a khuaruah a har i, 'Ahohmanh nih hi bantuk bia hi ahohmanh nih ka thei bal hna lo,' tiah a ti.

6 Cun Haiqâr nih amah cu, 'Hi hi ka bawipa siangpahrang sinah leiba na ngeihmi a si taktak,' tiah a ti.

7 Cun Faraoh nih cucu a cohlan i, 'Maw Haiqâr, siangpahrang hna rian ah a dingfelmi nangmah bantuk a si,' tiah a ti.

8 Fimnak in a tlingmi an siter i fimnak le hngalhnak in an dawhtertu Pathian cu thangthat si ko seh.

9 Cun atu cu, Maw Haiqâr, nangmah sin in kan duhmi cu a tang rih, van le vawlei karlak ah innpi bantukin na sak lai.'

10 Cun Haiqâr nih, 'Ngaih cu nawlNgaih a si. Na duhnak le na duhning in innpi kan sakpiak lai; sihmanhsehlaw, maw ka bawipa, lung le vawlei le riantuantu hna kan timhtuah hna, cun na duh ning in an in sakpiak khotu thiamsang inn saktu ka ngei hna.'

11 Cun siangpahrang nih cu thil vialte cu a caah a timhtuahpiak hna i hmun kaupi ah an kal; cun Haiqâr le a fapa hna cu an ra i, mupi le tlangval pawl kha a kalpi hna; cun siangpahrang le a bawi vialte cu an kal i khuachung mi vialte cu Haiqâr nih zeidah a tuah lai ti an hmuh khawh nakhnga an i pum.

12 Cun Haiqâr nih mupi cu bawm chungin a thlah hna i tlangval pawl cu an hngawng ah a hren hna i mupi ke ah hri kha a hren hna i van ah a thlah hna. Van le vawlei karlak ah an um hlantiang an zuang.

13 Ngakchia pawl cu an au i, 'Kannih cu kan dir lo caah siangpahrang innpi kan sak khawh nakhnga lungvar rak put u, tlak rak put u!' an ti.

14 Mizapi cu an khuaruah a har i an khuaruah a har. Cun siangpahrang le a bawi hna cu an khuaruah a har.

15 Cun Haiqâr le a sinum hna nih riantuantu hna kha an vuak hna i siangpahrang ralkap hna caah cun an au i, 'Rian thiammi hna sinah an duhmi kha rak put u law an rian kha kham hna hlah u,' tiah an ti hna.

16 Cun siangpahrang nih cun, 'Na hrut; aho nih dah cu tluk hlatnak tiang zeihmanh a chuahpi khawh lai?'

17 Cun Haiqâr nih cun, 'Maw ka bawipa! zeitindah van ah innpi kan sak lai? cun ka bawipa siangpahrang cu hika ah um sehlaw, nikhat ah innpi zeimawzat a sak hnga.'

18 Cun Faro nih amah cu, 'Maw Haiqâr, na umnak ah va kal law i din, zeicahtiah inn sak cu kan ngol cang i thaizing ah ka sinah ra tuah,' tiah a ti.

19 Cun Haiqâr cu a umnak ah a kal i a thaizing ah Faro hmaiah a lang. Cun Faro nih, 'Maw Haiqâr, na bawipa rang kong thawngpang zaidah a um? zeicahtiah Assiria le Nineveh ram ah a um tikah, kan rangleng nih a aw an theih tikah, an fale kha an thlak hna,' tiah a ti.

20 Cun Haiqâr nih hi bia a theih tikah a va kal i uico pakhat a lak i a hren i Izipt mi nih an theih hlan tiang fak ngai in a tuk, cun an va kal i siangpahrang sinah an chimh.

21 Cun Faraoh nih Haiqâr kha va kaw! dingin a hei thlah i, 'Maw Haiqâr, zeicahdah hi bantuk in na tuk i cu saram holhtheihlo cu na tuk?' tiah a ti.

22 Cun Haiqâr nih amah cu, 'Ka bawipa siangpahrang! a ngaingai ti ahcun amah nih ka cungha thil ttha lo a tuah, cun hi hremnak le hremnak hi a phu, zeicahtiah ka bawipa siangpahrang Sennakherib nih ar ttha ngai a ka pek, cun aw taktak a ngei i chun le zan suimilam a hngalh.

23 Cun uico cu tuzan ah a tho i a lu a tan i a kal, cun hi thil ruangah hin hi bantuk in ka hrem.'

24 Cun Faraoh nih amah cu, 'Maw Haiqâr, hi vialte chungin na tar cang ti ka hmuh, zeicahtiah Izipt le Nineveh karlak ah parasang sawmruk le pariat an um, cun zeitindah tuzan ah a kal i a tan na ar lu kha ra law kir than maw?'

25 Cun Haiqâr nih cun, 'Maw ka bawipa! Izipt le Nineveh karlak ah hi tluk hlatnak a um ahcun, ka bawipa siangpahrang rang nih a fale a thlak hna tikah zeitindah na rangtum hna nih an theih khawh lai? cun zeitindah rang aw cu Izipt ram tiang a phanh khawh lai?' tiah a ti.

26 Faro nih cucu a theih tikah, Haiqâr nih a biahalnak a leh cang ti kha a hngalh.

27 Cun Faraoh nih, 'Maw Haiqâr, rili thetse in hri serpiak ka duh,' tiah a ti.

28 Cun Haiqâr nih amah cu, 'Maw ka bawipa siangpahrang! tangka chiahnak kuang chungin hri pakhat ka chuahpiak hna lai i mah bantuk pakhat ka serpiak hna lai,' tiah a ti.

29 Cun Haiqâr cu inn hnulei ah a kal i rili kam ah khur a cawh i a kut ah thetse tlawmpal a lak, rili thetse, cun ni a chuah tikah khur chungah a luh tikah a karh ni chung i thetse cu hri bantukin tahmi bantuk a si tiang.

30 Cun Haiqâr nih, 'Na sal hna kha hi hri hna hi lak dingin nawl pe hna law, na duh tik paoh ah, cu bantuk hri hna cu kan tahpiak hna lai,' tiah a ti.

31 Cun Faro nih, 'Maw Haiqâr, hika ah hin rawlchuannak lung pakhat kan ngei i a kiak cang i tahpiak kan duh,' tiah a ti.

32 Cun Haiqâr nih a zoh i lung dang pakhat a hmuh.

33 Cun Faro cu, 'Maw ka bawipa! Keimah cu ramdangmi ka si: cun hnipuan thlennak thilri ka ngei lo.

34 Sihmanhsehlaw zumhawktlakmi na kedan sertu hna kha hi lungpi chungin hri tan awkah nawlpek hna law cu lungphun cu ka tah khawh lai,' tiah a ti.'

35 Khi tikah Faro le a baw! vialte hna cu an nih. Cun a thawh i, 'Hi fimnak le hngalhnak an petu Cungnung Bik Pathian cu thangthat si ko seh.'

36 Cun Faraoh nih Haiqâr nih a tei cang ti a hmuh i a lehnak hna kha a pek tthan tikah, a lung a tho colh i kum thum ngunkhuai kha ka lak i Haiqâr sinah rak put u tiah nawl a pek hna.

37 Cun a puan kha a phoih hna i Haiqâr le a ralkap hna le a sinum hna kha a hrak hna i a khualtlawnnak caah a dihm! vialte kha a pek.

38 Cun anih nih a thawh i, 'A bawipa thawnnak le a cawnpiaktu hna an porhlawnak, dai tein va kal ko! Sultan hna lakah nangmah bantuk an um maw? na bawipa siangpahrang Sennakherib kha ka chibai, cun zeitindah laksawng kan kuat ti kha chim, zeicahtiah siangpahrang cu tlawmte lawng ah an lung a tling.'

39 Cun Haiqâr cu a tho i siangpahrang Faraoh kut kha a hnamh i a hmai i vawlei kha a hnamh, cun thawnnak le pehzulhnak le a chawva chiahnak ah tampi um ko seh tiah a duhpiak i, 'Maw ka bawipa! Kan rammi pakhat hmanh Izipt ram ah um hlah seh ti kan duh.'

40 Cun Faraoh cu a tho i Assiria le Nineveh mi hna lakah pakhat hmanh Izipt ram ah an um lai lo, Haiqâr sinah kal u tiah thawngthanhtu hna kha Izipt ram lam ah thanh awkah a thlah hna.

41 Cun Haiqâr cu a kal i Faro siangpahrang kha a thlah i Assiria ram le Nineveh ram kha a kaw!; cun chawva tlawmpal le chawva tampi a ngei.

42 Cun Siangpahrang Sennakherib sinah Haiqâr a ra lai timi thawngpang a phak tikah, amah don awkah a chuak i lunglawmhnak nganpi he a cungha aa lawm tuk i a kuh i a hnamh i, 'Inn ah rak ra: Maw rualchan! ka u Haiqâr, ka pennak thazaang le ka pennak porhlawnak.

43 Ka pennak cheukhat le ka ngeihmi thil cheukhat na duh hmanhah, ka sinin zaidah na hmuh duhmi kha hal tuah.'

44 Cun Haiqâr nih cun, 'Maw ka bawipa siangpahrang, zungzal in nung ko! Siangpahrang ka bawipa, zaangfahnak langhter ko! keimah hmun ah Abu Samîk sinah, zeicahtiah ka nunnak cu Pathian kut le amah kut chungah a um.'

45 Cun siangpahrang Sennakherib nih, 'Maw ka dawtmi Haiqâr, upatnak cu na cungha um ko seh! Ka Privy Councillor vialte le ka duh bikmi hna nakin namte thiam Abu Samîk dirhmun cu a sang deuh in ka ser lai.'

46 Khi tikah siangpahrang nih cun Faraoh cu a rak phanh hmasa bik in a hmaika in a rak kir hlantiang zeitindah a um ti le zeitindah a halmi vialte kha a leh hna i ngunkhuai le tangka thlennak hna kha zeitindah a rak pek hna ti kha a hal. hnipuan le laksawng hna kong.

47 Siangpahrang Sennakherib cu lunglawmhnak nganpi he aa lawm i Haiqâr cu, 'Hi ngunkhuai chungin na duhmi paoh kha lak, zeicahtiah na kut chungah a um dih,' tiah a ti.

48 Cun Haiqâr nih: 'Siangpahrang cu zungzal in nung ko seh! Ka bawipa siangpahrang himnak le a lianhngannak pehzulhnak dah ti lo cu zeihmanh ka duh lo.

49 Maw ka bawipa! rumnak le a dangdang hna he zeidah ka tuah khawh lai? sihmanhsehlaw ka cungah zaangfahnak na langhter ahcun, ka farnu fapa Nadan kha ka pe law, a ka cungah a tuahmi thil ruangah ka lehrulh lai, cun a thisen kha ka pe law cu ruangah cun sualnak ngei loin ka um lai,' tiah a ti.

50 Siangpahrang Sennakherib nih cun, "Amah cu tlaih ko, nangmah sinah kan pek cang," tiah a ti. Cun Haiqâr nih a farnu fapa Nadan cu a tlaih i a kut cu thir hri in a khih i a umnak ah a kalpi, cun a ke ah hri ritpi a khih i fek tein a khih, cun cuticun a hren hnuah a thlak dinhnak hmun pawng i a muihnak khaan chungah a lut i Nebu-hal kha nifatin changreu pakhat le ti tlawmpal pek awkah amah cung i ralvengtu ah a chiah.

DAL 7

Ahikar nih a farnu hna fimcawnnak a dihtermi bianabia hna. Aa dawh ngaimi tahchunhnak hna. Ahikar nih ngakchia pa cu min dawhdawh in a auh. Hika ah Ahikar tuanbia cu a dong.

1 Cun Haiqâr cu a luh tik paoh ah a farnu fapa Nadan kha a mawhchiat i fim ngai in a ti.

2 'Maw Nadan, ka fapa! A ðami le a ðami vialte kha na cungah ka tuah i cu caah cun a ða lomi le a ða lomi le thahnak in na ka lehrulh.

3 'Maw ka fapa! phungthlukbia ah hitin a ti: A hna in a ngai lomi cu a hngawng hrolh in a ngaiter lai.'

4 Cun Nadan nih, 'Zeicahdah ka cungah na thin a hun?' tiah a ti.

5 Cun Haiqâr nih amah cu, 'Zeicahtiah kan cawmken i kan cawmpiak, upatnak le upatnak kan pek i mi lianngan ah kan ser, cun a ttha bikmi hrinnak he kan cawmken, cun ka rocotu na si nakhnga ka hmun ah kan ðutter vawlei cungah, cun thahnak in na ka tuah i ka rawhnak in na ka lehrulh.

6 Sihmanhsehlaw Bawipa nih palhnak ka tuah ti kha a hngalh i na ka chiahpiakmi thilri chungin a ka khamh, zeicahtiah Bawipa nih a rawkmi lungthin kha a damter hna i nahchuahnak a ngeimi le aa porhlawmi kha a kham hna.

7 Maw ka fapa! nangmah cu ka caah cun dar a tuk tikah a chunhmi hling bantuk na si.

8 Maw ka fapa! nangmah cu madder hram a ei mi gazelle bantuk na si, cun nihin ah a ka chap i thaizing ah an vun sen lai i ka hram ah an i thup lai."

9 Maw ka fapa! khuasik caan ah a hawipa taklawng in a hmumi sinah na kal cang; cun ti kik a lak i a cungah a toih.

10 Maw ka fapa! nangmah cu lung pakhat aa lak i a Bawipa lung in cheh awkah van ah a hlonthmi bantuk na si. Cun lungpi cu a den lo, cun a san zong a phan lo nain sualphawtnak le sualnak a chuahtertu ah a cang.

11 Maw ka fapa! na ka upat i na ka upat i ka bia na ngaih ahcun ka rocotu na si lai i ka uknak kha na uk lai.

12 Maw ka fapa! uico mei asiloah vok mei cu dong hra a sau ahcun puan bantuk a si hmanhah rang man he aa naih lai lo ti kha hngalh.

13 Maw ka fapa! Ka thih tikah ka rocotu na si lai tiah ka rak ruah; cun nangmah nih na nahchuahnak le na

zaangfahnak thawngin thah na ka duh," tiah a ti. Sihmanhsehlaw Bawipa nih na hlennak chungin a ka khamh.

14 Maw ka fapa! nangmah cu ka caah cun zunthlum kuang cung i chiahmi rap bantuk na si, cun pithlung pakhat a ra i rap chiahmi kha a hmuh. Cun pithlung nih cun rap cu, "Hika ah hin zeidah na tuah?" Rup nih cun, "Hika ah hin Pathian sinah thla ka cam," tiah a ti.

15 Cun chiandeih nih cun, "Na tlaihmi thing cu zeidah a si?" tiah a hal ve. Rup nih cun, "Cucu thlacamnak caan ah ka i hngatchanmi thinghnah note a si," tiah a ti.

16 Lark nih cun: "Cun na kaa chung i a ummi thil cu zeidah a si?" Rup nih a ti: "Cucu ka sinah a rami rawltam le sifak vialte caah ka phorhmi changreu le rawl a si."

17 Lark nih cun, "Atu cu ka rawl a ðam caah ka ra kho lai maw?" Cun rap nih cun, "Hmailei ah ra," tiah a ti. Cun lark nih cun a ei khawh nakhnga a naih.

18 Sihmanhsehlaw rap cu a hung hung chuak i ngate cu a hngawng in a tlaih.

19 Cun vokpi nih cun rap cu a leh i, "Cucu rawl a ðammi hna caah na rawl a si ahcun Pathian nih na zaangfahnak le na dawtnak kha a cohlang lo," tiah a ti.

20 Cucu rawl ulh le thlacamnak cu a si ahcun, na rawl ulh zong, na thlacamnak zong Pathian nih a cohlang lai lo, cun Pathian nih na caah a ðami thil kha a tlamtinter lai lo," tiah a ti.

21 Maw ka fapa! keimah caah cun laa he hawikomhnak a tuahmi chiandeih bantuk na si, cun laa cu chiandeih hmaiah caan zeimawzat a kal peng; cun nikhat cu chiandeih nih laa cungah a zuang i a ei dih.

22 Maw ka fapa! fangvui chung i a ummi rungrul bantukin ka caah na si, zeitintiah zeihmanh ðatnak a pe lo, rawl kha a hrawh i a seh.

23 Maw ka fapa! changvut tah hra a tuhmi pa bantuk na si, cun rawl ðuan caan a phak tikah a tho i a zun i a rial i a rial i a dongh tiangin rian a ðuan, cun pahra a hung si tahfung, cun a bawipa nih hitin a ti: "Maw mi hrut! na tthang lo i na zor lo."

24 Maw ka fapa! nangmah cu ka caah sur chungah hlonthmi vate bantuk na si, amah le amah aa khamh kho lo, sihmanhsehlaw amah he sur chungah hlonthmi awkah vate kha a auh hna.

25 Maw ka fapa! a lum i um sertu inn chungah a lutmi uico bantukin ka caah na um.

26 A lum deuh tikah annih kha a vun thok hna i an daw i a cuk hna nakhnga lo an tuk.

27 Maw ka fapa! mi ttha he ti kholhnak ah a kalmi vok bantuk in ka caah na si, cun ti kholhnak in a chuah tikah, a thurhnawmmi khur pakhat a hmuh i a tla i a chung ah a pil.

28 Maw ka fapa! raithawinak lei ah a hawile he aa fonhmi meheh bantukin ka caah na si i amah le amah aa khamh kho lo.

29 Maw ka fapa! a sa zuatnak in rawl a hmu lomi uico cu rungrul caah rawl ah a cang.

30 Maw ka fapa! rian a ttuan lomi le lo a cawh lomi kut cu a liang in tan a si lai.

31 Maw ka fapa! ceunak hmuh khawh lomi mit cu vate nih an seh lai i an phoih lai.

32 Maw ka fapa! nangmah cu ka caah a nge an tanmi thingkung bantukin na si i, "Keimah chungin thil pakhatkhat nan kut chungah a um lo ahcun, nan ka tan kho lai lo," tiah a ti hna.

33 Maw ka fapa! "Sui hri kan serpiak hlan le changvut le almond kan in pek hlan tiang fir kha ngol ko" tiah an ti mi uico bantuk na si.

34 Cun anih nih, "Ka pa le ka nu nih an tuahmi thil kha ka philh bal hna lo," tiah a ti.

35 Maw ka fapa! tiva laifang ah a um lio ah hling cung aa citmi rul bantuk na si cang, cun vom nih a hmuh hna i, "Thil ttha lo cungah tthatlonak tuah, cun anmah nakin a hrut deuhmi nih cun an pahnih in lamhruai hna seh," tiah a ti hna.

36 Cun rul nih cun chiandeih cu, "Na nunchung vialte na ei mi tuufa le meheh le tuu hna hi an pale le an nulepa sin ah na kirter hna lai maw na kirter hna lai lo?"

37 Ceng nih cun, "A si lo," tiah a ti. Cun rul nih cun, "Keimah hnu cun nangmah hi kan lakah a chia bik na si tiah ka ruah," tiah a ti.

38 Maw ka fapa! Rawl thaw in kan cawm i nang nih cun changreu ro in na ka cawm lo.

39 Maw ka fapa! Ti thlummi kan pek. din awk le zunthlum tha, sihmanhsehlaw tikhor chungin ti din awkah na ka pe lo.

40 Maw ka fapa! kan cawnpiak i kan cawmken i ka caah thuhnak hmun na cawh i na ka thuh.

41 Maw ka fapa! A tha bikmi thanchonak he kan cawmken i sidar thing sang bantukin kan cawnpiak; cun nangmah nih na ka mer i na ka bengh.

42 Maw ka fapa! nangmah kong he aa tlaian ka ruahchannak cu ka ral hna sinin ka thuh khawh nakhnga kulhnak innpi na ka sakpiak lai i vawlei thuknak ah vui a simi bantukin ka caah na cang; sihmanhsehlaw Bawipa nih a ka zaangfah i na hlennak chungin a ka khamh.

43 Maw ka fapa! Nangmah caah thatnak ka duh i thatlonak le huatnak in na ka lehrulh, cun atu cu na mit kha ka tah lai i uico rawl ah kan ser lai i na lei kha ka tan lai i vainam in na lu kha ka tan lai. cun na fihnungmi thil ruangah lehrulhnak kan pek lai.'

44 Cun Nadan nih a pa Haiqâr sin in hi bia a theih tikah, 'Maw ka pa! na hngalhnak ningin ka cungah tuah law ka sualnak kha ka ngaithiam ko, zeicahtiah keimah bantukin sualnak a tuahmi ahodah a um i nangmah bantukin a ngaithiammi ahodah a um hnga?

45 Maw ka pu, ka cohlang tuah! Atu cu na inn ah rian ka tuan lai i na rang pawl kha ka zohkhenh hna lai i na satil zun kha ka tawl hna lai i na tuu kha ka cawm hna lai, zeicahtiah keimah cu mithalo ka si i nang cu miding na si: Keimah cu misual ka si i nang cu ngaihtiamtu na si.'

46 Cun Haiqâr nih cun, 'Maw ka fapa! ti pawngah thei a tlai lomi thingkung bantuk na si, a bawipa nih a tan a duh i, "Hmun dang ah ka thial law thei ka tlai lo ahcun ka tan," tiah a ti.

47 Cun a bawipa nih cun, "Ti pawngah na um ko nain thei na tlai lo.

48 Maw ka fapa! vok tar cu vok no lio nakin a tha deuh.

49 Maw ka fapa! vom cu an ti i, "Tuu hna cu an leidip nih an in fahter sual lai lo," tiah an ti. Cun chiandeih nih

cun, "Tuu cawhnuk hnawm cu ka mit caah a tha," tiah a ti.

50 Maw ka fapa! ca rel a cawn khawh nakhnga vom cu sianginn ah an kalter i, "A, B ti," tiah an ti. Amah nih cun, "Tuufa le meheh ka bell chung ah" tiah a ti.

51 Maw ka fapa! cabuai ah laa cu an chiah i a tlu, cun leidip chungah aa hrol hram aa thawk i pakhat nih, "Amah tein i hler ko seh, amah sining a si caah, aa thleng lai lo," tiah a ti.

52 Maw ka fapa! "Fapa na hrin ahcun na fapa tiah auh, cun fapa na cawmken ahcun na sal tiah auh" timi bia cu fehter a si cang.

53 Maw ka fapa! thatnak a tuahmi nih cun thatnak kha a ton lai; cun thatlonak a tuahmi nih thatlonak kha a ton lai, zeicahtiah Bawipa nih mi kha a riantuannak tahfung ningin a lehrulh.

54 Maw ka fapa! hi bia dah ti lo cu zeidah kan chimh khawh lai?" zeicahtiah Bawipa nih cun a thupmi kha a hngalh i a thupmi le a thli tein a ummi kha a hngalh.

55 Cun amah nih cun lehrulhnak a tuah lai i nangmah le keimah karlak ah bia a ceih lai i na hlawtmi ningin an lehrulh lai.',

56 Cun Nadan nih a pa Haiqâr sin in cu bia cu a theih tikah, a lin colh i a puakmi zunthlum bantuk ah a cang.

57 Cun a ke le a ke le a ke le a pawng cu an lin i a paw a puak i a pawpi cu aa thek dih i a thi i a thi.

58 A donghnak cu rawhnak a si i hell ah a tla. Zeicahtiah a unau caah khor a cawhmi cu cuka ah cun a tla lai; cun rap a sertu cu an tlah lai.

59 Haiqâr tuanbia kongah a cangmi le (zeidah) kan hmuh timi cu hihi a si, cun Pathian cu zungzal in thangthat si ko seh. Amen, cun daihnak.

60 Hi tuanbia hi Pathian bawmhnak thawngin a dih cang, Amah cu cawisang si ko seh! Amen, Amen, Amen.